

ISUMALIUTISSIISUT

Sanaartornermut ataatsimiititaliamit tunniunneqartoq,

pineqarput;

UKA 2015/18

Uunga siunnersuut: Imm. 1-imi allassimasutut, imm. 2-mi piffissamut pilersaarut allassimasoq naapertorlugu aammalu imm. 3-mi aningaasaleeriaasissat allassimasut akuleriissillugit mittarfinnik pilersaarusiornissamut sanaartornissamullu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaat.

(Saqq. Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarmullu Naalakkersuisoq, Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq aamma Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nunanullu allanut Naalakkersuisoq)

AAMMA

UKA 2015/167

Assartuussinermi ataatsimut akissajaatit annikillisinnissaat, timmisartuussisarnerup akulikillinissaa aamma unammilleqatigiinnerup annertusisinnaanera siunertaralugit

Mittarfinnik sanaartorneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummik qinigaaffimmi matumani Naalakkersuisut saqqummiussinissaannik peqquneqarnissaannut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Tamanna pissaaq mittarfiit, qulimiguullit mittarfiisa akunnisimaartarfiisalu piusut amerlanerpaamik 19-inut ilaasoqarsinnaasunut mittarfinnut millilernerisigut aamma allilernerisigut.

(Saqq. Anders Olsen, Siumut, Jens-Erik Kirkegaard, Siumut, Tillie Martinussen, Demokraatit, Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit, Kalistat Lund, Inuit Ataqatigiit)

Siunnersuutit aappassaaneernissaannut tunniunneqartoq

Suliarinerini Ataatsimiititaliaq ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut, Siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Kalistat Lund, Inuit Ataqatigiit, Siulittaasup tullia

UKA2015/18+167

J.nr. 01.37.01.03-00096

J.nr. 01.37.01.03-00097

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00018

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00167

Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Erik Kirkegaard, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit

Ilanngussat pillugit takussutissiaq:

Ilanngussaq 1 – Qeqqata Kommunianit saaffiginnissut 16. November 2015
ullulerneqarsimasoq

Ilanngussaq 2 – Kommuneqarfik Sermersooq ull. 23. November 2015
ataatsimeeqatigineqarmat allakkat oqaatigisassanut tunngavissiat

Ilanngussaq 3 – Ataveqarnermut Naalakkersuisumit akissut 27. November 2015
ullulerneqarsimasoq

Aallarniut

UKA 2015-ip ingerlanerani ull. 12. november siullermeerereermermi siunnersuutit
Ataatsimiititaliap misissorpai.

Siunnersuutit imai siunertaalu

Siunnersuutini marluusuni suliarineqartuni pineqarput, mittarfiit pilersaarusiernerinut
sanaartornissaannullu apeqqutit, kiisalu mittarfiit, qulimiguullillu mittarfiisa
akunnisimaartarfiisalu millilernissaat allilerneqarnissaallu. Siunnersuutit marluusut
suliffissaqartitsinerunissamik akissaajaatillu ikililernissaannik siunertaqarput.

Siunnersuutit Inatsisartuni siullermeerneqarnerat

Naalakkersuisut siunnersuutaat (UKA 2015/18) assigiinneqisumik tiguneqarpoq, akerlianilli
imm. 166 Sanaartornermut ataatsimiititaliamit siunnersuut Naalakkersuisunit kiisalu
Inatsisartuni partiinit tigulluarneqarpoq. Immikkoortut marluusut amerlanerussuteqartunit
Sanaartornermut ataatsimiititaliamit annertunerusumik misissoqquneqarput.

Saaffiginnissutit

Qeqqata Kommunia

Ull. 20. november siunnersuut pillugu Qeqqata Kommuniata Borgmesterianit Hermann
Berthelsenimit Ataatsimiititaliaq saaffiginnissutisivoq.

Saaffiginnissut isumaliutissiisummut uunga tapiliunneqarpoq, takuuk **Ilanngussaq 1.**

Kommuneqarfik Sermersooq

UKA2015/18+167

J.nr. 01.37.01.03-00096

J.nr. 01.37.01.03-00097

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00018

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00167

Sanaartornermut ataatsimiititaliamit kaammattuuteqareernikkut ull. 23. November Borgmester Asii Chemnitz Narup ataatsimeeqatigineqarpoq, mittarfinnullu apeqqutit ataatsimoortut pillugit kommunip isumai taassuma saqqummiuppai.

Borgmesterip oqaaseqarneranut allakkat tunngavissiat tapiliunneqarput, takuuk **Ilanngusssaq 2.**

Iisimatitsilluni ataatsimiinnerit paasisassarsiorlunilu tikeraarnerit

Ull. 12. November ullormi siullermeerinniffiusumi Sanaartornermut ataatsimiititaliaq Inussutissarsiornermut ataatsimiititaliaq peqatigalugu ullup qeqqasiuutigalugu ataatsimiinnissamut Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisumit qaaqquneqarpoq. Ataatsimiinnermi timmisartut assigiinngitsut, mittarfiit takissusaat aamma takornariaqarneq pillugit Rambøllimit nalunaarusiaq saqqummiunneqarpoq, taannalu taaguuteqarpoq “TAKORNARIARTITSINEQ Mittarfiit ilusaasa allanngortinnerisigut ineriartorneq siuarsarnerlu”.

Ull. 16. November Kangerlussuarmi Sanaartornermut ataatsimiititaliaq ataatsimiinnernik ingerlatsivoq, siunertaavorlu mittarfiup aamma Kangerlussuarmi attaveqaatit misissornissaat, kiisalu mittarfiit, timmisartunik angallassinert aamma attaveqaatit teknikikkut ataatsimut isigalugit pitsaassusaat pillugit suliaqartunik attuumassutilinnik ataatsimeeqateqarnissaq eqqartuinissarlu.

Suliffeqarfinit, oqartussaasunit aamma kattuffinit sinniisut ullup ingerlanerani peqataasut tassaapput:

AirGreenland A/S

Aqutsinermi pisortaq Michael Højgaard aallarniivoq, saqqummiuppaalu ingerlatseqatigiiffimmut, timmisartuutitut, nunap immikkoortuini unammiligassanut kiisalu usinik assartuinermi ajornartorsiutitut tunngasut.

Kingornatigut timmisartuussisarnermi pisortaq Jacob Nitter Sørensen nunat tamalaat malittarisassa, assigiissaarinerillu kiisalu taakku pillugit inatsisitigut timitaliisarnerit pillugit ingerlatseriaatsinut tunngasunik saqqummiussivoq. Timmisartuussinernut pilersaarutit, timmisartuussinermi isumannaatsuunissaq kiisalu tikittarnerit aallartarnerillu akuttussusiat eqqartorneqarput. Timmisartoqarfiup aalajangersimasup akuerinissaanut aallartarnermi tikittarnermilu akuttussutsit pillugit akuersissutinut suut naatsorsuutigineqassanersut siusinnerusukkut atuussimannginnerat immikkut matumani erseqqissaatigineqassaaq. Siunissami mittarfinnik sanaartornissamut pissutsit taakku taamaalillutik siusinaartumik isumaliutigineqartariaqarput. Naggasiullugu pisuusaartitsinerit, taakkunanilu akitigut, timmisartut suunerinut aamma ingerlatsinermut sunniutaasinnaasut Ataatsimiititaliamut saqqummiunneqarput.

UKA2015/18+167

J.nr. 01.37.01.03-00096

J.nr. 01.37.01.03-00097

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00018

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00167

Mittarfeqarfiit

Aqutsinermi pisortaq Jens Lauridsen suliffeqarfimminnut, ingerlatsinerminnilu aningaasaqarnermut kiisalu suliffeqarfiup periusissiaanut aamma periusissiap killiffianut tunngasunik saqqummiivoq.

Naggasiullugu mittarfiit mittarfinnut pisariunngitsunut millilereerneranni akissajaatitigut allannguutissat eqqartorneqarput, kiisalu ukiuni tulliuuttuni qaninnerni ukiut tallimit qilillu tungaanut sivisussusilimmi Kangerlussuarmi aningaasalersuinerit suut isumaliutigineqarsinnaanersut pillugit missingiisoqarluni. Taamatuttaaq mittarfiup qalliutai pillugit maannakkorpiaq unammiligassat suunersut.

DTU/Artek

Center for Arktisk Teknologi-mi lektori Thomas Ingeman-Nielsen Niels Foged peqatigalugu ilaatigut Kalaallit Nunaanni ukiorpassuarni ilisimatuussutsikkut misissuinermi immikkullu Kangerlussuarmi misissuinermi inerniliussanik saqqummiussipput, saqqummiussarlu qulequtaqarpoq Geotekniske forhold omkring Kangerlussuaq (Kangerlussuup mittarfiata eqqaani nunatami teknikikkut tunngasut). Tamatumani nassuiaatigineqarput nuna qeriuaannartoq, tamannalu qanoq pilersarneris qanoq kiisalu mittarfik qanoq sananeqaateqarneris aamma 1941-42-mi siullermik sanaartorerup kingornatigut ataavartumik qanoq pitsanngorsarneqartarsimanersaq.

Kiisalu mittarfiup atorneqarneranut killilersuinerit saqqummiunneqarput, assersuutigalugulu taaneqarsimavoq qangattalermi milernermilu sammivissap aalajangersimasuunissaa. Mittarfiup oqimaannerpaanit atorneqarsinnaaneranut assakaasut inissisimanerat apeqqutaasarpoq. Aallaqqaammut mittarfigisap tunngaviata qajannarnera pissutigalugu aasakkuinnaq killilersuisoqartarpoq, tamannalu tamatigut aasami taamaallaat pisarpoq. Mittarfimmi imermik seerisoqarnissaa pinngitsoortinniarlugu quppat qajannaarlugit immernissaat pingaaruteqarluinnartoq erseqqissaatigineqarpoq, siunissamilu imermik ajoqusiinerit pinngitsoortinniarlugit erngup kuunnera isumannaarniarlugu kussernit aserfatsaalinissaat aamma pingaaruteqarpoq.

Qeqqata Kommunia

Kommunimi pisortaanerup tullersortaata Laust Løgstrup-ip takornariaqarnerup kommunimut aamma innuttaasuut annertunerujartortumik pingaaruteqarnera eqqartorpaa.

Ilanngunneqarpullu takornarianut atugassiissutinik aningaasalersuinikkut inuiaqatigiinnut iluanaarutaasimasut, tassungalu atatillugu Sisimiuni umiarsualivittaassaq kiisalu Kangerlussuarmi umiarsualiviliortoqarsinnaanera.

Qamutitut motorilinnut ATV-nut Sisimiut Kangerlussuullu akornanni siunissami aqutissamat pilersaarutit aamma saqqummiunneqarput. Kangerlussuarmi biilnik issittumi

UKA2015/18+167

J.nr. 01.37.01.03-00096

J.nr. 01.37.01.03-00097

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00018

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00167

misileraaviup pilerseqqinnissaanut killiffik pillugu kiisalu siunissami Qeqqata Kommuniata attaveqaatit pillugit isumai Ataatsimiititaliamut naggataagut paasissutissiissutgineqarput.

Ajornartorsiutit tigussaasut malitseqartinneqarput, takuuk immikkoortoq “Ataatsimiititaliap siunnersuutinik suliaqarnera”.

Apeqqutit

Siunnersuutit suliarinerini atugassatut ilaatigut ull. 12. November siullermeerinermi kiisalu pingasunngornermi ull. 18. November akuunneq apeqqarissaarfiusumi apeqqutigineqartunut arlaliusunut Ataatsimiititaliaq Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisumit akissutisisimavoq. Naalakkersuisup akissutaasa assilineri isumaliutissiissummut uunga tapilunneqarput, takuuk **Ilanngussaq 3**.

Ataatsimiititaliap siunnersuutinik suliaqarnera

Siunnersuutit marluusut pillugit aallarniutaasumik isummat

Immikkoortunut marluusunut Sanaartornermut ataatsimiititaliaq immikkoortumut ataatsimut siunnersuuteqartuusutut siunissami attaveqaatissat pillugit isumaliutersuuteqarsimaqaaq.

Angallannerup akikitsumik, eqaatsumik sunniuteqarluartumillu naammaginantumik akuttussusilimmik ingerlannissaanut mittarfiit periarfissiillutik atorneqassapput.

Sanaartornermut ataatsimiititaliaq naliliivoq, siornatigut ilaatigut timmisartunut suluusalinnut angivallaanik mittarfiliortuta sanaartorpallaarsimasugut. Tamanna mittarfinni ataasiakkaani ingerlatsinermut aningaasartuutinik amerlavallaanik naleqqutinngitsumik atuisimanermik kinguneqarsimavoq, assartuussinerimimi akissajaatit annertuallaat kingunerisaannik inuit ikinnerit timmisartornissaminnut akissaminnik sinneqartarput.

Taamaalilluni Sanaartornermut ataatsimiititaliap namminerisaminik siunnersuutimigut anguniarpaa, mittarfiit naleqqutinngitsumik angissusillit sulisunillu amerlasuunik pisariaqartitsisut pillugit iluarsiiisuteqarnissaq. Taarsiullugu mittarfiit mikisut sunniuteqarluartut aningaasalersorneqassapput, taakkulu atorlugit timmisartunik suluusalinnik angallanneq akikinnerusoq isumannaarneqarsinnaavoq, qularnanngitsumillu timmisartuussinermut namminerimut kiffartuussinissamik isumaqatigiissutit atorlugit pisortanit tapiissuteqartarnek kiisalu mittarfiit akornanni tapeeqatigiittarnek pinngitsoortinneqarsinnaalluni.

Taamaattumik silaannakkut angallassinernut tunngassuteqartunut tamanut ukiuni 20-25-ini attaneqarsinnaasumik ataatsimut isigalugu piffissamut sivisunerusumut pilersaarusernerup ingerlanneqarnissaa Sanaartornermut ataatsimiititaliap kissaatigaa. Maanna

UKA2015/18+167

J.nr. 01.37.01.03-00096

J.nr. 01.37.01.03-00097

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00018

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00167

kingusinnerusukkullu aalajangikkat pillugit sunniutaasussanut tunngasunik malitseqartitsinissamut Sanaartornermut ataatsimiititaliaq piareersimavoq.

Mittarfiit siunissami timmisartunut sapinngisamik assigiinngitsunut amerlanerpaanut naleqqussagaassapput, timmisartumullu aalajangersimasumut killiliisoqassanngilaq. Akikinnerpaaq kiisalu angallassinermi neqeroorutit annertunerpaamik assigiinngisitaartut anguniarlugit ataatsimut isigalugu unammilleqatiginneq aamma periarfissiissutigineqartariaqarpoq.

Sanaartornermut ataatsimiititaliap maluginiarpaa, Unammillernermit aalajangiisartut Unammilleqatigiinneq pillugu Nassuiaat 2009-mi Kalaallit Nunaanni timmisartumik angallannermit tunngassuteqartuni unammillernerup siuarsarsinnaaneranut periarfissat sammisimagaat. Unammilleqatigiinnermit Nakkutilliisoqarfiup misissuinermini Kalaallit Nunaanni timmisartunik angallassinermi unammilleqatigiinnissamut periarfissat qulaajarsimavai, tunngaviusullu arlallit ilaattut erseqqisaataavoq niuernermit teknikikkut akimmiffiussinnaasutut taaneqarsinnaasut atorunnaarsinneqarnissaat.

Taamaalilluni ataatsimut isigalugu mittarfiit assigiinngitsutigut periarfissiillutik takissusillit pilersinneqassapput, taamatuttaaq mittarfiit assigiimmik takissusillit naleqquttuussapput, taamaalilluni eqqarsaataasinnaalluni mittarfiit sapinngisamik amerlanerpaat timmisartunit assigiinnit mikkiartorfigineqarsinnaassallutik.

Sanaartornermut ataatsimiititaliap pingaartippaattaq, sapinngisaaq malillugu teknologiip nutaaliap annertunerpaamik atugaalernissaa, taakkulu atorlugit mittarnerit tingisarnerillu akuttussusiat pitsanngoriaateqarsinnaavoq, ilaasullu kinguaattoorneri pinngitsoortinneqarsinnaapput, taamaalillunilu angalanerunissamut akissaqartoqarnerulissaaq.

Sanaartornermut ataatsimiititaliattaq malugeqquaa, kinguaattoornerit annikikkaluartut timmisartuussinermik ingerlatseqatigiiffinnut akissaajaataasorujussuusinnaammata, akissaajaataasinnaappullu najugaqartitsinermut nerisaqartitsinermullu akissaajaatit, toqqaannanngikkaluamillu naammassisassanik ajorseriaateqarnerit, soorlu ilaasut ingerlaqqinngitsoortut nal. ak.-nut akissarsiasai sulinngiffeqarnissaagaluarlu.

Kiisalu Sanaartornermut ataatsimiititaliap erseqqissaatigerusuppaa, timmisartut suluusallit mittarnerisa tingisarnerisalu akuttussusiat qulimiguulinnut sanilliullugu akulikinnerummat, taamaalilluni timmisartut atorlugit napparsimasunik ingerlaannaq angallassisarnernut periarfissat qulimiguullit atorneqarneriniit pitsaanerullutik.

Naggataagut usinut assartugassanut apeqqut Sanaartornermut ataatsimiititaliap

UKA2015/18+167

J.nr. 01.37.01.03-00096

J.nr. 01.37.01.03-00097

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00018

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00167

eqqartorsimavaa. Tassungaa atatillugu oqaatigineqassaaq, usinik assartuineq maanna annertulluinnarmat, ilaatigullu ilaasunik timmisartuussinermut atatillugu assartuussinermi atunngitsuugaq atorluarneqartarmat (oqimaassutsikkut naatsorsuinerit tunngavigalugit). Sanaartornermut ataatsimiititaliap ernummatigaa, Nuummi mittarfiup 1.799 miiterip sanaartorneratigut maanna atuuttumut sanilliullugu pilersuinerimut naammassisinnaasat taamaaginnartussaanerit. Appaatigullu naatsorsuutigineqartariaqarpoq, Kangerlussuarmi timmisartunut mikinermut usinik nuussinerup ingerlatsinermi annertuumik akissaajaateqarfiunissaa usinillu annaasaqarfiunissaa, taakkumi usinik nuussinermi qerisinnaammata aassinnaallutilluunniit. Tamakku akissaajaataajunnaassapput toqqaannarnerusumik angallassisalernikkut.

Siunnersuutit ataasiakkaat pillugit Sanaartornermut ataatsimiititaliaq ima oqaaseqassaaq.

UKA 2015/18

Sanaartornermut ataatsimiititaliap maluginiarpa, piffissami 2014-2018 naalakkersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiissummi 4. December 2014-imeersumi angallannermik tunngassuteqartutigit ilaatigut ima allassimasoqartoq:

“Nunatsinni sanaartugassanut annernut sanaartornermik ingerlatsisussamut ingerlatseqatigiiffimmik AJS-imik pilersitsisoqassaaq, avataaniit aningaasalersuuteqarneq aallavigalugu sulisussamik, tamatumani suliassat piviusunngortinneqartussat ukuupput:

- Qaqortup Narsallu akornanni mittarfissaq sananeqassaaq
- Tasiilami mittarfiliortoqassaaq
- Ilulissat mittarfiat tallineqassaaq
- Nuummi mittarfissualiortoqarnissaanut pilersaarutit ingerlatseqqinneqassapput
- Qeqertarsuarmi, Qasigiannuani, Kangaatsiami, Nanortalimmi timmisartunut suluusalinnut ujaraaqqanik qallikkanik mittarfiliortoqarnissaanut periarfissat mississoqqissaarneqassapput inuussutissarsiornikkut siuarsaanermut aammalu suliffisaqartitsiniarnermut aningaasaliissutit kiisalu suliffissaaleqisut sulilersinneqarnerisigut pilersinneqarsinnaasunngorlugit

Kangerlussuup Narsarsuullu siunissaat Kommuuninut paaseqatigiissutigineqassapput.”

Aalajangiiffigisassatut siunnersuummi UKA2015/18-imi ull. 17. juli 2015-imeersumi naalakkersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiissut tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq pingaarnersiuneq tunngaviginagu, attaveqarnermut suliniutissat arlallit

UKA2015/18+167

J.nr. 01.37.01.03-00096

J.nr. 01.37.01.03-00097

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00018

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00167

pilersaarusionsiqassasut aallarnisarneqassasullu; taakkunungalu ilaapput Ittoqqortoormiini, Tasiilami aamma Qaqortumi mittarfiit nutaat kiisalu Nuummi Ilulissanilu mittarfiit tallilernerqarnissaat nunat tamalaat mittarfiisut sananeqarlutik.

Peqatigisaanik Kangerlussuarmut atatillugu mittarfinnut il.il. tunngasunik aningaasalersueqqinnissamut pisariaqartitsineq pillugu piukkunnarsaasoqarlunilu tunngavilersuisoqassaaq.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip saqqummiutereernerani Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoq nalunaarpoq, mittarfiit ataasiakkaat sutut atornissaannut mittarfiillu takissusiinut uku tunngavigineqartut:

- Ittoqqortoormiit – nunap immikkoortuani mittarfik - 650 miiterit
- Tasiilaq – Atlantikup avanna a ikaarlugu mittarfik - 1199 miiterit
- Qaqortoq – Atlantikup avanna a ikaarlugu mittarfik - 1199 miiterit (+ 2 x 100 miiterit)
- Nuuk – nunat tamalaat mittarfiat - 1799 miiterit (+401 miiterit)
- Ilulissat – nunat tamalaat mittarfiat - 2200 miiterit (-401 miiterit)

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoq nalunaarpoq, Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit nunat tamalaat mittarfiattut pilersinnerini mittarfiillu tallineqarnerisa malitsigisaanik angallasseriaatsillu allanngornerata kingunerisaanik Kangerlussuarmi mittarfik allatut inissisimalissasoq. Taamaattumik mittarfiit aaqqissuusaanerit pillugu ukiut ingerlaneranni misissuinerit amerlasuut pissutigalugit **tunngaviliunneqassaaq**, mittarfinnut ataasiakkaanut qanoq atuinissamik tunngaviliussat aallaavigalugit (nunap immikkoortuani mittarfittut, Atlantikup avannaani mittarfittut aamma nunat tamalaat mittarfiattut) suliniutit tallimat taamaallaat ingerlanneqassasut, taamaalillutillu Nuummi Ilulissanilu mittarfiit nunat tamalaat mittarfiisut siunissami nunatsinnut isaavittut pingaarnertut atorneqalissasut. Suliniutit atuuffissaannik taamatut sukumiinerusumik erseqqissaaneq inaarutaasumik naalakkersuinikkut aalajangiinissamut aamma tunngaviussaaq, tamatumalu saniatigut mittarfinnik avataanit aningaasalersuinissaq akikinnerusumillu angalasersuinissaq anguniarlugu tamanna tunngaviusussalluni, nunatsinni angallannermut periarfissat killeqarnerat aamma akitigut il.il. unammilleqatigiinnissamut pisariaqartitsineq pissutaallutik.

Nuummi Ilulissanilu mittarfiit nunat tamalaat mittarfiisut tallineqarnerat soorunami Kangerlussuarmi mittarfimmuut taassumallu siunissami atuunneranut sunnuteqassaaq. Nuummi, Ilulissani Kangerlussuarmilu mittarfiit pillugit pilersaarusionsornerit misissuinerillu Kalaallit Nunaanni takornariaqarnerup ineriartorneranut annertuumik isumaqartussaassapput, taamaattumillu **tunngaviliunneqassaaq**, mittarfiit taakku ataqatigiissutut

UKA2015/18+167

J.nr. 01.37.01.03-00096

J.nr. 01.37.01.03-00097

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00018

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00167

isigineqartariaqarnerat, mittarfinnullu taakkununnga pingasunut pilersaarutit misissuinerillu salliutillugit ingerlanneqassasut.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuummi takuneqarsinnaavoq UPA 2016-imi aamma UKA 2016-imi killiffik pillugu nalunaarusiat naatsut agguanneqarumaartut.

Mittarfiit tallineqarnissaat kalaallinut inuiaqatigiinnut pingaaruteqarmat misissuinerit sukkanerusumik ingerlanneqartariaqarput. Siusinnerusukkut misissuinerit amerlasuut tunngavigalugit, taakkunungalugu atatillugu Ilulissani talliliinikkut inuiaqatigiinnut aningaasaqarnikkut iluaqutissat annertuut ilimagineqartut pissutigalugit, kiisalu pilersaarusiornerup, sanaartugassanik pilersaarusiornerup kiisalu Ilulissani mittarfiup tallineqarnissaanut sanaartornissamut, ingerlatsinissamut aningaasalersuinissamullu namminersorlutik sulisitsisut soqutigisaqarneranni suliap ima suartigisimanera pissutigalugu tamanna pisinnaasutut naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Avatangiisinut sunniutissanik naliliineq (ASN)

Aalajangiiffigisassatut siunnersuummi takuneqarsinnaavoq, ASN pillugu nalunaarusiassaviit sularineqarsinnaanerannut isummernissaq siunertaralugu sanaartugassanut pilersaarutit nalilersorneqarumaartut. Sanaartortitsisup tamanna Avatangiisinut Naalakkersuisumut nalunaarutigisussaavaa.

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisup taamaalilluni nalunaarut taanna Avatangiisinut Naalakkersuisumut tunniutissavaa. Sanaartornissamut pilersaarut, sanaartornermik ingerlatsineq aningaasalersuinerlu pillugit namminersortumik piginnittoqarnerani aamma/imaluunniit pisortat/namminersortut suleqatigiinneranni ingerlatseqatigiiffik namminersortoq aamma/imaluunniit pisortat/namminersortut suleqatigiinneranni inatsisit malillugit sinniisuusoq nalunaarummik taassuminnga Avatangiisinut Naalakkersuisumut tunniussissaaq.

Mittarfinnik tallimank sanaartornerit avatangiisinut sunniuteqartussaassapput, taamaattumillu **tunngaviliunneqassaaq** tamanna pillugu aalajangersakkat naapertorlugit ASN pillugu misissuinerit ingerlanneqarnissaat.

Nuummi Ilulissanilu maannakkut ukiuni arlalerujussuani mittarfeqareersimammat, sumiiffinnilu taakkunanerpiaq talliliinissaq pineqarmat, **tunngaviliunneqassaaq** mittarfiit taakku pillugit suliaraqarnermi immikkut siulliutitsinissamut qinnuteqaateqarnissaaq, immaqalu Avatangiisinut Naalakkersuisumut isumalluutinik pisariaqartunik atugassiissuteqarnissaaq. Ilulissani avatangiisinut sunniutissanik nalilersuineq qaammatinik 12-nik sivilisunerusariaqanngilaq.

UKA2015/18+167

J.nr. 01.37.01.03-00096

J.nr. 01.37.01.03-00097

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00018

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00167

Aningaasalersuinissamut piginnittuunissamullu najoqqutassiat

Siuliani taaneqartumi naalakkersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiissummi taaneqarpoq, sanaartugassanut annertuunut aningaasaliinerit aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffimmit ingerlanneqartassasut.

Malugineqarportaaq Siumup, Demokraatit Atassutillu akornanni 2016-imut Aningaasanut Inatsit pillugu isumaqatigiissummi erseqqisaatigineqartoq, mittarfiutitsinnik annertusaanerit nutarsaanerlu takornariat amerlanerit tikittarnissaannut tunngaviussasut.

Saqqummiussisummi takuneqarsinnaavoq, mittarfiit pillugit aningaasaliinernut tunngavissiiniarneq siunertaralugu partiit Naalakkersuisunit aggersarneqassasut.

Maluginiarneqarportaaq mittarfiit tallilerneqarneranni sanaartornernut aningaasaliinerit annertoorujussuit nunatta aningaasivianit nammineerluni aningaasaliinikkut sunniutaasussat annertussaqsit, pinngitsooranilu inuiaqatigiit isumalluutaannik pituttuinerimik tamanna kinguneqarumaassasoq, kiisalu tunngaviusumik atugarissaarnermut soorlu ilinniartitaanerimut, peqqissutsimut kiisalu inuiaqatigiinni sanngiinnerpaanut atuinernut aningaasaliinernullu atatillugu aningaasatigut periarfissat annikilliumaassasut.

Maluginiarneqarportaaq niuernerpalaartumik ingerlatsinissaq isumannaarniarlugu avataanit aningaasaliisut annertoqisumik pissutissaqassasut, taamaalillunilu periarfissaq tamakkiisumik atorluarniassagaat. Taamaalillutik aningaasalersuisut timalimmik piginnittuunermikkut ulluinnarni pisortaasunik ataavartumik nakkutilliisinnaaneq oqaloqateqarsinnaanerlu isumannaassavaat, annertunerusumillu periarfissaqarnerani amerlanerimik aningaasaliissuteqarsinnaassallutik

Tunngaviuliunneqassaaq nunani tamalaani periuuserisartakkanut nalinginnaasunut assingusumik tunngaviusumik inuiaqatigiit soqutigisaasa isumannaarnissaanut Namminersorlutik Oqartussat piumasaqaatit pillugit aningaasaliisunik avataaneersunik isumaqatigiinniarnermi nakkutilliinermut pisinnaatitaaffinnik angusaqarnissaat, kiisalu isumaqatigiissuteqarnermik tunngaviusumi ataatsimut isigalugu nunani tamalaani periuuserisartakkat malinneqassasut, taamaalilluni nunarput eqaatsumik pimoorussillunilu isumaqatigiinniartutut siunissami suliniutinut tassungalu atatillugu attaveqarnermut suliniutinut aningaasanik avataaneersunik pissarniarnissamut periarfissanik pitsaanerpaanik isumannaarunneqassammat.

Tunngaviuliunneqassartaq pilersaarusiornermut, sanaartornermut ingerlatsinermullu atatillugu suliat annertunersaasa najukkami suliffeqarfinit isumagineqarnissaat

UKA2015/18+167

J.nr. 01.37.01.03-00096

J.nr. 01.37.01.03-00097

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00018

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00167

soqutiginnittunit namminersortunit isumannaarniarneqassasoq, taamaalillunilu nunatsinni suliffissaqarsinnaaneq ilinniarfissaqarsinnaanerlu pilersinneqassallutik

Taamaattumik **tunngaviliunneqassaaq**, Namminersorlutik Oqartussat aningaasalersuisunik avataaneersuusinnaasunik il.il. periarfissarsionertik aallartissagaat, kiisalu namminersortunit ingerlatsinissaq, sanaartornissaq aningaasalersuinissarlu pillugit isumaqatigiissuteqarnissaq siunertaralugu piumasaqaatit pillugit isumaqatigiinniarnissanut Namminersorlutik Oqartussat piginnaatinneqassasut, pineqartorlu siulleq tassaasinnaavoq Nuummi Ilulissanilu mittarfiit tallilernerneqarnissaanni pisortat/namminersortut peqatigiissinnaanerat. Isumaqatigiissutit taamaattut inaarutaasumik akuersissutigineqarnissaannut assersuutigalugu Sanaartorneq pillugu inatsimmik siunnersuuteqarnikkut Inatsisartunut saqqummiussisoqassaaq. Ingerlatsineq, sanaartorneq aningaasalersuinerlu pillugu isumaqatigiissusiormi **tunngaviliunneqassaaq** unammillernermut neqeroortitsinermullu inatsisitigut maleruagassat naapertorneqarnissaat.

UKA 2015/167

Naalakkersuitut immikkoortup siullermeerneqarnerani allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussipput:

”Nunatsinni assartuussinermi ataatsimut aningaasartuutit annikillisinnissaat aamma timmisartuussisarnerup akulikillinissaa siunertaralugit, nunap immikkoortuini silaannakkut angallannermut attaveqaatit ataatsimoortut silaannakkut angallassinermut pilersaarummut ilanngunneqarnissaannik qinigaaffimmi matumani Naalakkersuisut saqqummiussinissamut peqquneqarnissaannut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Taamaalilluni suliaasaqarfimmi immikkoortumut pilersaarummi mittarfiit aamma qulimiguullit mittarfiisa akunnittarfiisalu pioreersut piginnaasaasa millineqarnissaat allineqarnissaallu nunap immikkoortuini tulleriiaarinermut ilanngunneqassapput.”

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaannut ilaatigut tunngavilersuutigineqarpoq:

”Nunap immikkoortuini mittarfinnik, silaannakkut angallasseriaatsitsinni attaveqaatit sinneri peqatigalugit nunatsinnik pitsaanagerusumik ataqatigiissitsisussanik, aammalu tikittartut amerlanerulernissaannut, eqaannerusumik aaqqiinissamut ingerlatsinermullu aningaasartuutit ikinnerulernerinut iluaqutaasunik ineriartortitsinissamik siunnersuuteqartup anguniagaqarneranut Naalakkersuisut isumaqataapput. Mittarfinni ataasiakkaani ingerlatsinermut aningaasartuutit ikinnerulerneru, aammalu mittarfiit

UKA2015/18+167

J.nr. 01.37.01.03-00096

J.nr. 01.37.01.03-00097

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00018

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00167

ataasiakkaat atortunut atorneqartunut pitsaasunullu naleqqussakkanik ilusiligaanerat naggataatigut aamma bilitsit akikinnerulernerinik, kiffartuussinissamullu isumaqatigiissutitut amerlasuunik aningaasartuuteqarfiusartunut aningaasartuutit ikilinerinik kinguneqartussaapput.

Taamaattumik mittarfiit ilaasa nunap immikkoortuini mittarfinnut, timmisartunik 19-it tikillugit ilaasoqarsinnaasunik sullissisinnaasunut appartinneqarnerat timmisartut akulikinnerusumik tikittarnerannik, aammalu ingerlatsinermut bilitsinullu aningaasartuutitik sipaagaqarnermik, kiisalu atortunik sulisunillu pitsaanagerusumik atuilernermik kinguneqarsinnaammat Naalakkersuisut isumaqataapput. Kiisalu qulimiguullit mittarfiisa akunnisimaartarfiisalu nunap immikkoortuani mittarfinnut qaffanneqarnerat amerlasuunik sipaagaqarnermik kinguneqartussaavoq, qulimiguullit ingerlatsinermut amerlasuunik aningaasartuuteqartarmata, taamaalillutillu kiffartuussinissamut isumaqatigiissutinik akisuunik annertuumik pisariaqartitsiviusarlutik.”

Sanaartornermut ataatsimiititaliap aallaqaammut siunnersuummik saqqummiussisutut Naalakkersuisut allanguutissatut siunnersuutiginiagaat isummersorfigisimavaa. Sanaartornermut ataatsimiititaliaq naliliivoq, nunap immikkoortuani mittarfissat ataqatigiilluinnartumik isumaliutigineqarnissaat, soorlu aamma tamanna silaannakkut angallassineq pillugu immikkoortukkaamik pilersarusiassami tunngaviliunniarneqartoq, tamannalu mittarfiit pillugit ataatsimut suliaqarnermi iluaqutaajumaassasoq.

Siunnersuutit aningaasatigut kingunissai

Inatsisartut suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq, aalajangiiffigisassatut siunnersuut tunngavilersugaassasoq aalajangiiffigisassatullu siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai allaaserineqarsimassasut.

UKA 2015/18

Ataatsimiititaliap maluginiarpaq, siunnersuutip piviusunngornerani tamanna naapertorlugu siunnersuummi aningaasatigut kingunissai allaaserineqarsimasut, taamaattumillu maannamut sanilliullugu tatiginarnerusumik, ullutsinnut naleqqunnerusumik ataqatigiinnerusumillu attaveqatigiinnermik nunatsinni annertunerusumik ataqatigiissitsisussamik Naalakkersuisut kissaateqartut. Tamanna sunniuteqarnerup pimoorussinerullu annertusinissaannut iluaqutaassaaq, naggataagullu inuiaqatigiinnut tamanna annertoqisumik iluaqutaallualissaaq.

UKA2015/18+167

J.nr. 01.37.01.03-00096

J.nr. 01.37.01.03-00097

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00018

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00167

Taamaattorli siunnersuutip piviusunngornerani aningaasatigut kingunissai naammattumik allaaserineqarsimasut isumaqarnanngilaq. Taamaattumik siunnersuutip piviusunngortinnera aningaasatigut kinguneqassanersoq Ataatsimiititaliap isumaliutigeqqissaarsimavaa.

Taamaattorli Ataatsimiititaliap isumaqarportaaq, maannakkuugallartooq tunngavissatullu saqqummiunneqartutigit siunnersuutip piviusunngornerani akissaajaatit inaarutaasumik nalilernissaat saqqummiutissallugit periarfissaanngitsoq. Naalakkersuisut taanikuuaat suliniutit qulaajarnissaannut akissaajaatit aningaasanut inatsisikkut akilerneqassasut, siunnersuutigineqartutullu 2016-imut 15 mio. kr.-t aningaasaliissutissatut siunnersuutaapput, kiisalu ukiunut missingersuusiorfiusunut pingasunut ukiuni tamani 15 mio. kr.-t aamma siunnersuutigineqarlutik. Allatut naliliinissamut Sanaartornermut ataatsimiititaliap pissutissaqanngilaq.

UKA 2015/167

Ataatsimiititaliap naammagisimaarlugu maluginiarpaa, siunnersuutip akuerineqarnerani aningaasatigut kingunissai pillugit siunnersuuteqartut isumaliutitut saqqummiussai Naalakkersuisunit isumaqataaffigineqartut. Ataatsimiititaliattaq maluginiarpaa, maanna ilaatigut immikkoortunut mittarfiit pillugit ataatsimut pilersaarusiortoqartoq, taamaattumillu akissaajaatit taakkununnga attuumassutillit missingersuutinut atuuttunut ilanngussuunneqareersimasut naatsorsuutigisariaqartoq, taamatullu siuliani imm. 2015/18-imi taaneqartutut aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit aamma pineqarsimassasut.

Ataatsimiititaliap inassutai

Sanaartornermut ataatsimiititaliap isumaqatigiittoq siunnersuut UKA 2015/18 pillugu ima oqaaseqassaaq:

Suliniutissat tallimat il.il. sanaartornermut pilersaarusiorneqarneranni atuuffissai pillugit Ataatsimiititaliap oqaaseqaataani paasinninnerit saqqummiunneqartut tunngavigalugit taamaallaat ingerlanneqassasut¹,

Tamakkiisumik sumut atugaanissaat isumannaarniarlugu Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit minnerpaamik 2.200 miiterisut aamma Qaqortumi Tasiilamilu mittarfiit minnerpaamik 1.499 miiterisut sanaartugassatut pilersaarusiaanissat,

¹ Atuuffissat ima paasineqassapput, nunap immikkoortuani mittarfiit, Atlantikoq ikaarlugu mittarfiit aamma nunat tamalaat mittarfii

Nuummi, Ilulissani aamma Kangerlussuarmi mittarfiit pillugit sanaartornermut pilersaarusiornerit misissuinerillu salliutillugit ingerlanneqassasut,

Narsap aamma Qaqortup akornanni ikaartaat pillugu pilersaarutip taamaatinneqarnissaa, taarsiullugu mittarnermi aallartarnermilu akuttussutsit, napparsimasunik angallassinert il.il isumannaarniarlugit Narsami nunap immikkoortuani mittarfiup sanaartornissaanut pilersaarusiornissaq,

UKA 2016-imi taamanikkornissaanut sanaartornermut pilersaarutit aamma misissuinerit ingerlanneqarsimasut - tassanilu immikkut Nuummi, Ilulissani Kangerlussuarmilu mittarfinnut tunngasut - saqqummiunneqassasut,

Nuummi Ilulissanilu talliliinissanut atatillugu avataanit aningaasalersuinissamut avataanit aningaasalersuisartunit aamma/imaluunniit pisortat/namminersortut peqatigiilernissaannut periarfissat qulaajarneqarlutik aallarnisarneqassasut, kiisalu piginnittuuneq aningaasaliinerlu pillugit aaqqiissutaaratarsinnaasutut isumaqatigiinniarnerni angusat akuerisassatut UKA 2016-mi kingusinnerpaamik saqqummiunneqarnissaat,

Mittarfiit tallimat pillugit sanaartornissamut pilersaarutitut tunngasunik kiisalu Nuummi Ilulissanilu siuliani taaneqartunut immikkut pissutsinut atatillugu Avatangiisinut sunniutissanik naliliinissamut misissuinerit tamanna pillugu aalajangersakkat naapertorlugit ingerlanneqassasut.

Taakku tunngavigalugit siulianilu Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai naapertorlugit siunnersuut Inatsisartunit akuerineqassasoq **Sanaartornermut ataatsimiititaliap inassutigaa.**

Sanaartornermut ataatsimiititaliap isumaqatigiittoq siunnersuut UKA 2015/167 pillugu ima oqaaseqassaaq:

Naalakkersuisunit allannguutissatut siunnersuut taama isikkoqartillugu akuerineqassasoq **Sanaartornermut ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.**

UKA2015/18+167

J.nr. 01.37.01.03-00096

J.nr. 01.37.01.03-00097

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00018

J.nr. 01.25.01/15EM-LABU-00167

Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni Ataatsimiititaliap siunnersuutit aappassaaniigassanngortippai.

Anders Olsen, Siulittaasoq

Kalistat Lund,
Siulittaasup tullia

Jens-Erik Kirkegaard

Justus Hansen

Ane Hansen